

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

Bài thứ 73

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học chánh văn 4.3 và 4.4: “Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng; Tự cất riêng, cha mẹ buồn” (nguyên văn: “Vật tuy tiểu, vật tư tàng; Cầu tư tàng, thân tâm thương”).

Chánh văn này có 5 ý, chúng ta đã học xong 2 ý đầu:

- 1. Tài vật trong gia đình không được cất giấu riêng*
- 2. Tài vật của người dù nhỏ cũng không được lấy*

Hôm nay chúng ta sẽ học nốt 3 ý còn lại:

- 3. Tài vật của mình phải biết để người cùng hưởng*
 - 4. Tài vật người cho tặng mình cũng không được tham*
 - 5. Tài vật công cộng không được lấy dùng riêng*
- Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng nấc thứ ba là:]*

3. Tài vật của mình phải biết để người cùng hưởng

Tôi nhớ có mấy em nhỏ cùng đi học, chúng ở cùng nhau, trong đó có mẹ của một em đem mấy hộp sữa đến cho con mình. Đem đến đâu cho nó? Đem vào trong phòng, sau đó thì bà nói với con:

- Những thứ này để riêng cho con uống.

Rất sợ các em nhỏ khác thấy.

Khi con bà uống hộp sữa này cũng phải như thế nào? Lén lén, lút lút! Không sai!

Dinh dưỡng này đích thực để cho nó uống, nhưng đối với cái nhân cách của nó là ảnh hưởng như thế nào? Tôi tin rằng nó uống mấy hộp sữa đó cũng không thoải mái, trạng thái hấp thu cũng không tốt vì phải lén lén, lút lút.

[Đúng không ạ? Nhìn trước nhìn sau, tu một ngụm xong bắt đầu lại dẩu biến vào túi, thấy có ai đến một cái lại giấu biến vào túi, không cẩn thận thì đổ hết ra.]

Tôi còn nhớ trước có cái câu chuyện người vợ đồ xôi, thì bắt đầu mới thơm ngon quá thì mới bắt đầu ăn vụng một cái nắm xôi. Đang ăn thì là chồng về, vợ sợ quá đứng vào sau cánh cửa để ăn nốt, lén lén lút lút mà.

Chồng về thấy nồi xôi ngon quá, bốc một nắm, chạy vào sau cửa để định ăn, để cho vợ không nhìn thấy, thì gặp vợ cũng đang đứng trong đấy ăn. Cuối cùng chồng bảo sao ạ?

- Tôi tưởng là mình ăn hết rồi nên tôi mang vào cho mình thêm.

Còn câu chuyện thứ hai: Rang lạc, đúng không ạ? Vâng ạ, chồng rang lạc thì định bốc nắm lạc để ăn, thế thì vừa mới bốc xong một cái thì vợ vào thì sợ quá, mới dắt vào cạp quần, nóng quá, thế là cứ nhảy tâng tâng lên. Vợ hỏi là:

- Mình làm sao thế?

Bảo:

- Bởi vì tôi mừng quá vì mình về.

Đây ạ, cho nên thầy nói làm sao ạ?]

Tin rằng nó uống mấy hộp sữa đó cũng không thoải mái, *[vì mắt la mà lết mà]*, trạng thái hấp thu cũng không tốt vì phải lén lén, lút lút. Thầy giáo của chúng rất tỉ mỉ, quan sát được điểm này. Tối hôm đó liền nói với đứa bé:

- Con có nhiều sữa như vậy mà chỉ thưởng thức một mình, không cùng mọi người thưởng thức. Có gì ngon nên chia sẻ với bạn bè, con có đồng ý đem ra để mọi người uống chẳng?

Đứa bé cũng rất đơn thuần, nó nói:

- Được!

Liên đem tất cả sữa đổ vào trong cái bình. Các bạn học khác đều hoan hỉ vì có người mời uống sữa. Sau đó mỗi một người rót một ít.

Một hiện tượng rất là vi diệu phát sinh: Khi có người bằng lòng bỏ ra liền thức tỉnh lòng tốt, hoan hỉ của rất nhiều người, cũng biết nghĩ cho người khác, khi rót sữa quá nhiều các bạn nhỏ này liền nói:

- Được rồi, được rồi, các bạn học khác vẫn còn muốn uống.

[Tức là nhường nhau đấy ạ.]

Khi mỗi người đều đang rót sữa thì chúng cùng nhau uống. Cho ra so với nhận vào càng có phước. Vì khi mấy người bạn học này đều uống, cùng nói:

- Cảm ơn!

[Đấy ạ, người cho và người nhận, ai là hạnh phúc hơn ai].

Đứa bé cảm thấy rất là vui. Tối hôm đó nó viết nhật ký liền nhắc đến chuyện hôm nay mời mọi người uống sữa, cảm thấy ly sữa có mùi thơm rất đặc biệt, và uống rất là ngon.

Khi mẹ nó coi nhật ký của nó, thì ra con mình khẳng khái như vậy, còn cảm thấy mời người khác là rất hoan hỉ. Người mẹ đột nhiên cảm thấy phải chăng mình đã làm điều không đúng?

“Tài tán, tắc nhân tỵ” *[Tức là gì ạ? Tài tán - tán tài đi, thì lập tức là nhân tỵ - là được người gọi là đến bên cạnh mình, giúp đỡ mình.]*

“Tán tài, tắc nhân tỵ”, con người phải khẳng khái mới có thể được nhân hòa, nhân sinh và sự nghiệp mới phát triển. Cho nên khẳng khái không tham của chúng ta đều có thể làm tấm gương tốt cho con.

[Tán tài, nhân tỵ. Nhưng tôi lại phải nhắc nhở các bạn thêm một điều: có những bạn tán tài, nhưng mà người tốt không có tỵ.]

Vì sao ạ? Bởi vì những cái người mà bạn tán tài đó, là bởi vì bạn thích nghe nịnh trước đã. Thế là bạn rút ruột, rút gan ra, bạn đem ra bạn cho hết người ta. Nếu như mà nghe khen vui, mà nghe lỗi thì sợ, thì làm sao ạ? “Bạn xấu đến, bạn hiền đi”. Cho nên mặc dù bạn tán tài ra như thế nhưng cuối cùng không có người hiền đến, chỉ có kẻ tiểu nhân nó đến để lợi dụng bạn thôi.

Vì sao thế ạ? Bởi vì thầy Thái nói là chỉ cần bạn thích nghe khen một cái, thì lập tức những kẻ tiểu nhân nó sẽ đến gần bạn, bởi vì nó biết bạn thích khen như thế này, nó sẽ lợi dụng bạn khi có cơ hội thì nó sẽ lợi dụng bạn để nó coi như là kiếm lợi từ đây, có thể từ tài, tiền tài, có thể từ công sức và có thể từ rất nhiều cái khác nữa.

Thế còn cái người bạn thật sự, cái người quân tử thật sự, thì người ta luôn luôn muốn cho bạn được tốt hơn. Thế nên người ta thường xuyên góp ý cho bạn, thế bây giờ bạn lại nghe lỗi một cái là bạn coi như nổi xung lên, vậy thì người ta đi. Vì sao người ta đi? Bởi vì người ta không có muốn là để cho bạn bị phiền não. Còn bạn nghe khen mà bạn thích một cái thì lập tức là quân tiểu nhân đến liền. Cho nên mới nói là: nghe khen vui, mà nghe lỗi thì sợ, thì bạn xấu đến, người hiền đi.

Cho nên cuối cùng bạn xấu đến, thì bạn tán tài, tán tài cuối cùng chỉ toàn thấy tiểu nhân đến, chả thấy những người quân tử, hoặc những người gọi là có học dưỡng, hàm dưỡng đạo đức đến.

Bạn phải suy xét điều này rất kỹ, chứ không phải là bạn cứ tán tài cho thoải mái đi, xong bạn bảo: đây, “tán tài, tắc nhân tự”, cuối cùng chẳng thấy người tốt đâu cả, chỉ toàn thấy người xấu. Bạn phải lưu ý.

Có hai cái tấm gương mà tán tài:

Thứ nhất: Phạm Lãi, ông cứu bao nhiêu những cái lần nào là dân chúng cả vùng này bị lụt, cả vùng này bị dịch bệnh này, ông tán hết cả tài ra, ông giúp cho người. Thì phước báu đến với ông là ông giàu có còn hơn cả vua.

Thứ 2: Mạnh Thường Quân

Lúc đầu ông tán tài, ngày nào ông cũng mở đại tiệc. Thì khắp tất cả các kẻ tiểu nhân đều đến để lợi dụng. Đến khi ông mất chức Tể tướng thì không còn ai đến nữa, chỉ còn một vị tên là Phùng Hoan đến.

Thế là cuối cùng Phùng Hoan giúp cho ông, ông lấy lại được cái chức Tể tướng, nhưng ông biết rồi, cái lần kia tán tài là hỏng rồi, thế thì cuối cùng ông mới bảo Phùng Hoan:

- Vậy thì đi thu nợ.

Rất nhiều người nợ ông. Thế thì khi Phùng Hoan về hai tay trắng, bảo:

- Đâu, thế tiền thu nợ đâu?

Phùng Hoan nói:

- Tôi thấy nhà tướng công không thiếu cái gì, chỉ thiếu có nghĩa thôi. Cho nên tôi đốt hết cả giấy nợ đi rồi.

Đây, lần này là tán tài đúng. Thấy thế thì ông cũng gọi là vui vẻ thôi, bởi vì lúc ông sa cơ lỡ vận thì chỉ có mình Phùng Hoan đến.

Thế đến lúc khi mà ông bỏ không ở cái nước đấy nữa, thì ông bỏ đi. Thì đến lúc đi qua cái cổng thành, thì đúng đến cái giờ, nếu như gà gáy thì lúc đấy lính canh nó mới mở. Thế thì bây giờ đến cái giờ đấy phải đi sớm không thì sẽ bị kiểm soát. Thì khi đi đến đấy một cái, thì có cái người cũng như là cái người dân ở đấy, họ giúp cho ông bằng cách là họ giả được tiếng gà gáy. Thế là quân lính không biết, mở cửa thành thế là ông đi thoát.

Cho nên lần đầu tán tài thì toàn tiểu nhân đến, đúng chưa ạ?

Lần thứ 2 tán tài là Phùng Hoan là cái người gọi là trợ thủ giúp cho ông đắc lực và giúp cho ông giành lại được cái vị trí Tể tướng.

- Tôi thấy tướng công không thiếu gì nhà, tướng công chỉ còn thiếu mỗi nghĩa thôi, cho nên tôi mua nghĩa cho tướng công.

Mua bằng cách nào?

- Tôi đốt hết cả văn tự nợ rồi.

Và cuối cùng là ông đi thoát. Cho nên cùng là tán tài, bạn phải lưu ý điều đây.

Tiếp tục ạ.]

Cho nên khẳng khái không tham của chúng ta đều sẽ làm tấm gương tốt cho con.

[Lần trước có chia sẻ với các bạn bài “Lời cha dặn: con người sống để yêu thương”. Trong đó người cha có dạy con câu như sau, xin nhắc lại cùng các bạn:

*“...Con hãy cho và quên ngay;
Đừng bao giờ mượn, dù chỉ một que tăm, sợi chỉ.
Hãy để chị, để anh giành lấy phần họ muốn.
Con hãy chậm bước dù là người đến muộn,
Dù phần con chẳng ai nhớ để dành...”*

Đấy ạ, không những không lấy của người này, rồi tài sản không phải của mình thì nhất định không dùng này. Của mình cũng mang ra, không tham, để giúp người khi cần. Đây ạ, “con hãy cho và quên ngay”. Tiếp tục:

*“Đừng bao giờ mượn, dù một que tăm hay sợi chỉ
Hãy để chị, để anh giành lấy phần họ muốn,
Con hãy chậm bước dù là người đến muộn,
Dù phần con chẳng ai nhớ để dành”.*

Làm được điều ấy thì sao? Thì cái này bạn mang đi được lúc chết. Cho nên cái gì làm mà mang đi được lúc lâm chung thì Hòa Thượng bảo hãy làm, mà phải mang đi được là cái quả báo thiện. Còn nếu như không mang đi được thì thôi đừng làm nữa. Còn nếu mang đi được mà lại mang toàn quả báo ác, thì phải nhớ rằng là tuyệt không được làm. Tiếp tục ạ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp. Ý thứ tư:]

4. Tài vật người cho tặng mình cũng không tham

Ngày xưa có một người tên là Dương Chấn, thời nhà Hán. Ông làm quan rất thanh liêm thường giúp quốc gia tuyển một số nhân tài tốt cùng phục vụ cho đất nước.

Khi ông làm Thái Thú ở Đông Lai đã giới thiệu một người có học tên là Vương Mật, giới thiệu anh ta làm xướng ập lệnh cũng là một chức quan. Vương Mật rất cảm tạ ông, nên một hôm nọ đã đem một số vàng đến tặng Dương Chấn. Dương Chấn thấy Vương Mật muốn tặng vàng cho mình nên nói với Vương Mật. Ông nói:

- Tôi rất hiểu anh nên mới giới thiệu anh lên làm quan. Nhưng tại sao anh không hiểu tôi mà còn đem vàng tặng cho tôi?

Vương Mật nói với ông:

- Điều này không liên quan gì, đây chỉ có chút tâm ý của tôi thôi. Bây giờ tuyệt đối không có ai biết đâu.

Dương Chấn liền nói:

- Sao lại nói không có ai biết? Trời biết, đất biết, anh biết, tôi cũng biết.

Thế nên, phẩm chất của một con người từ đâu nhận ra được? Chỗ mà không ai nhìn thấy mới có thể thể hiện được tiết tháo của một người.

Sau khi Vương Mật nghe xong cảm thấy rất xấu hổ liền ra về.

Vì Dương Chấn vô cùng thanh liêm nên tấm gương này cũng đã truyền lại cho con cháu đời sau của ông. Con của ông là Bình, cháu của ông là Tư, cháu tôn của ông là Bưu, tất cả đều làm quan đến vị trí Tam Công.

[To, ở triều đình: Thái sư, Thái Bảo, Thái Phó, 3 vị quan rất là to.]

Đều là quan lớn của quốc gia.

[Đấy ạ, bạn nhớ câu này nhé:]

Phẩm chất của một người từ đâu mà nhận ra? Chỗ mà không ai nhìn thấy.

[Chúng ta học Đạo thì chúng ta biết hết rồi, trời biết, đất biết, thiên địa quỷ thần biết nên làm điều gì xấu chúng ta đều sợ cả.]

Thế nhưng mà nhiều người thì ra ngoài thì Hòa Thượng nói thì sao ạ? “nói thì hoa trời rơi rụng”, ai cũng tưởng gọi là vị này là Đại quân tử, bao nhiêu người thờ làm thầy.

Câu chuyện này tôi đã từng chia sẻ ở trên bài học với các bạn. Đây là trường hợp ở trong bộ phim Tiểu Ngạo Giang Hồ. Tiểu Ngạo Giang Hồ thì có kể về câu chuyện là: Lệnh Hồ Xung, vâng ạ, thì thờ cái vị ấy là Nhạc Bất Quần làm sư phụ. Đi theo suốt bao nhiêu năm, tất cả giang hồ đều tưởng đây là vị quân tử. Cho đến tận cuối cùng mới biết là âm mưu của Nhạc Bất Quần là muốn chiếm cái đây gọi là cái gì nhỉ? Minh chủ Võ Lâm, chiếm được một cái học thuật như là một cái kiếm gì đấy. Và cuối cùng thì sao? Giết cả vợ, giết cả bao nhiêu người, nhưng che đậy không có ai biết hết.

Cho nên mới nói rằng là: Lệnh Hồ Xung thờ sư phụ, là một kẻ gọi là Ngụy Quân Tử, Ngụy là giả, cả một đời mà cho đến tận mãi về sau mới phát hiện ra.

Thế bây giờ nếu mà phát hiện ra bạn lại bảo:

- Ôi không, tôi chỉ suốt đời đi theo một thầy thôi.

Thế lúc ấy có phải là bạn máy móc không ạ? Bạn bảo là Hòa Thượng dặn rằng là: một thầy thì một con đường. Hai thầy thì ngã ba đường, ba thầy thì ngã tư, cho nên dù là phát hiện ra đây là Ngụy Quân Tử, đây là tà, cuối cùng bạn vẫn cứ ôm chặt lấy. Thế thì như Hòa Thượng nói: “Bạn học Phật học thành ngu ngơ rồi”.

Đấy ạ, lại nói đến Dương Chấn, vì ông thanh liêm như thế nên con ông, cháu ông, rồi là cháu của ông “tất cả đều làm quan, đều đến vị trí Tam Công, đều là quan lớn của quốc gia”.]

Không tham lam vàng bạc, nên không nhận vàng bạc. Tuy không được vàng bạc, nhưng đạt được lớn hơn là công đức và phúc phần.

Có câu “Tích thiện chi gia, tất hữu dư khánh” (là “nhà tích chứa điều thiện, thì ắt sẽ dư thừa niềm vui”).

Ngoài hồi báo là phước báo, càng quan trọng hơn là gương mẫu đức hạnh. Cho nên chúng ta cần làm gương tốt cho con.

[Câu chuyện của Vua Thuần lần trước đã kể với các bạn.

Ông bị mẹ ghẻ và cha đẻ của mình là tìm mọi cách để hại. Thế nhưng mà ông không có một chút gì gọi là trong tâm ông sân hận, chỉ có một lòng là hiếu để với cả cha và với cả mẹ, mẹ ghẻ. Người ta bảo vậy thì ông thiệt thòi quá.

Hoặc lúc ông chưa tước vị cũng thế, ông thấy ở cái đầm Lôi Trạch ý mọi người đi câu thì cứ người già chậm chân thì toàn phải ngồi ở cái chỗ nước sâu mà không có cá. Những người trẻ khác thì chiếm nhanh cái chỗ mà ngồi ngon để có cá. Ông biểu pháp bằng cách nào?

Ông đến, thì coi như cứ thấy người già đến thì ông nhường chỗ. Người nào nhường chỗ thì ông tán thán, nhưng những người không nhường chỗ tranh giành thì ông không nói một câu. Tức là thấy lỗi của người thì không nói, nhưng mình thì biểu pháp ra làm thiện.

Thế qua cái việc mà ông nhường hết cho mọi người, đẩy từ cái việc câu cá đến việc đối với lại cha mẹ của ông, tìm cách hại ông, đẩy ông đi vào những cái chỗ gọi là đánh cá thì vào cái chỗ hôm biển dữ rồi là toàn gặp cá dữ, rồi đẩy vào rừng ở những cái chỗ toàn voi với thú dữ.

Vậy mà ông không hề có một cái lòng sân hận gì, chỉ có một cái tâm hiếu kính. Hòa Thượng bảo vì sao ông làm được như thế? Là bởi vì ông nhìn tất cả mọi người đều bình đẳng, là chỉ nhìn thấy tự tánh của người ta, chứ không nhìn thấy tập tánh.

Bạn học thế đi ạ. Bạn bao giờ chỉ nhìn người toàn là thấy tự tánh, là Phật tánh, không nhìn tập tánh, tức là không để lỗi, tập tánh của người ở trong nữa. Bình thường thì bạn nhìn như thế, bạn nhìn Vua Thuần thế bạn bảo: “Ôi, thiệt thòi quá này, đi câu cá thì phải chọn cái chỗ nước gọi không có cá, cuối cùng đi cầm xách giỏ về không. Rồi là mẹ ghẻ ác độc như thế, mà cuối cùng vẫn còn không biết, sao lại dốt thế?”.

Vậy thì Vua Thuần có thiệt thòi không? Nếu đứng gọi là về Pháp thế gian danh lợi ông không thiệt thòi, bởi vì vua Nghiêu thấy ông như thế nhường ngôi cho. Bạn thấy có thiệt thòi không ạ? Không hề thiệt thòi.

Ở đây cũng thế ạ. Dương Chấn, ông không tham vàng bạc, ông có thiệt thòi không? Không thiệt thòi, từ con ông, cháu ông, chắc ông đều làm quan hết.

Cho nên người xưa mới có câu là “Tích thiện chi gia, tất hữu dư khánh” (tức là nhà tích chứa điều thiện thì ắt sẽ dư thừa niềm vui).]

Cho nên ngoài hồi báo phước báo, càng quan trọng hơn là gương mẫu đức hạnh. Cho nên chúng ta cần làm gương tốt cho con.

[Tiếp tục, ý thứ]

5. Tài vật công cộng không được lấy để dùng riêng

Lại dẫn dắt bọn trẻ, đối với vật công cộng cũng phải yêu thương, vật công cộng không thể lấy dùng riêng. Đây cũng là điểm rất quan trọng.

Tôi từng gặp qua rất nhiều người thành công, họ đều chỉ đề cập đến việc cha mẹ họ khi làm công chức, chỉ cần không phải là việc công ty thì tuyệt đối họ không dùng xe công ty đi làm, thậm chí điện thoại ở nhà cũng không dùng cho riêng, vô cùng liêm khiết. Cho nên đã để lại cái ấn tượng rất sâu sắc.

Tôi thường nói với các bạn nhỏ:

- Ghế ở nhà trường các em là do ai mua? Đồ dùng công cộng trong trường do ai mua?

Trẻ con rất đơn thuần, chúng sẽ nói thế nào?

- Là hiệu trưởng mua.

Chúng tôi hỏi tiếp:

- Tiền của hiệu trưởng từ đâu mà có?

Tư duy của chúng không nhanh nhẹn, chúng nói:

- Chính phủ cho.

- Tiền của chính phủ từ đâu mà có?

- Từ người nộp thuế.
- Người nộp thuế có bao nhiêu?

Các em nhỏ ở Đại Lục nói:

- 13 ức *[tức là 1 tỉ 3 đặng]*

Tôi nói:

- Không nhiều như vậy đâu.

Tôi nói:

- Các em đã nộp thuế chưa?

Chúng nói:

- Chưa.

- Vậy ít nhất cũng có số ức người nộp thuế, nên đồ dùng công cộng của trường, như cái ghế này, hay bất cứ đồ dùng nào, chúng cũng có bao nhiêu chủ nhân? Số ức chủ nhân.

Thế nên nếu ăn cắp vật công cộng là quý vị mắc nợ vô số người. Sau này làm trâu làm ngựa cũng không thể trả hết.

Cho nên chúng ta hướng dẫn các em, bất cứ vật gì đều có chủ nhân. Tuyệt đối không thể vì mình yêu thích mà lại lấy đi. Đây chính là “**Vật tuy nhỏ, vật tư tàng; Cầu tư tàng, thân tâm thương**” (Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng; Nếu cất riêng, cha mẹ buồn).

[Sau đây các bạn sẽ nghe Tiến sĩ Thái tóm tắt ý chánh văn: “Vật tư tàng”. Không tự cất là thế nào ạ?

- Thứ nhất là không tham: Vật của người không tham.
- Thứ hai: Không phải vật của mình, không nên chiếm làm của mình để hưởng thụ.
- Thứ ba: Vật của mình cũng phải biết cách bỏ ra. Sau đó bồi dưỡng cho con cái có một thái độ khảng khái. Nếu không, bọn trẻ thích vật

gì, tất cả chỉ hy vọng mình ăn một mình, như vậy bụng dạ chúng sẽ ngày càng hẹp hòi.

Đó ạ. Cũng vậy, đối với các bạn mà làm doanh nghiệp thì sao ạ? Các bạn trốn thuế của nhà nước chẳng hạn. Có phải bạn, các bạn ăn cắp của một người không ạ? Rất nhiều người. Hòa Thượng bảo: Nợ một người còn dễ trả, chứ nợ nhiều như thế thì trả đến bao giờ?

Tôi ví dụ nhớ, cái doanh nghiệp này, nếu như muốn ăn thuế khoán, thì nhà nước quy định là cái doanh số của anh nó phải là dưới 200 triệu một tháng, là tôi ví dụ chứ tôi cũng không biết cái mức bao nhiêu. Thế nhưng mà của anh có thể lên 500 triệu một tháng, nhưng anh vẫn cứ xin được thuế khoán. Vì sao? Bởi vì anh đút lót cho cái người làm thuế. Vậy thì điều này anh đã thực hiện được chưa? Chưa.

Có một doanh nghiệp kinh doanh xuất nhập khẩu cũng nói chuyện với tôi, là cũng là thu được lãi cũng là lớn. Tôi nói như thế này này:

- Thứ nhất, con phải nhớ là con phải đóng được thuế đầy đủ.

Bảo:

- Có chứ.

Tôi chỉ hỏi riêng một câu:

- Ừ thuế thu nhập thì con bảo là con đóng, vậy thì có khai man không? Hoặc là có lấy các cái hóa đơn trị giá gia tăng mà đi mua gọi là các thứ, xong rồi cho gia đình mình đổ hết vào đấy không? Cứ thường xuyên là tìm cách là để cho cái lợi nhuận của mình nó bé tí thế này để cho cái thuế thu nhập nó thấp đi.

Các bạn lấy được một tí trong dương thế như thế này thì các bạn nợ không biết bao nhiêu người, các bạn trả đến bao giờ cho nó hết không?

Ngày trước đây khi mà người nhà tôi quán sát về học Thánh đạo chưa gọi thuần thực, nói với tôi rằng là:

- Nhà mình có công tơ ba pha sẵn, tách riêng ra, dùng một pha để đưa vào thì mình sẽ được cái điện sản xuất, thì rất là rẻ.

Tôi bảo:

- *Cấm chỉ. Bởi vì nhà nước đã quy định, điện sản xuất là điện sản xuất, điện tiêu dùng là điện tiêu dùng. Nhà mình tiêu dùng thì phải giá mức điện tiêu dùng, không được làm như thế.*

Cấm luôn. Rõ ràng thấy lợi hăn hoi, lợi rõ ràng, mà tách rất dễ, nhưng tôi kiên quyết tôi không cho làm. Cho nên ‘bất ty bất hào’ đều không có lấy, đều không có tham.

Các bạn đã bao giờ quán sát đến từng hành vi của mình trong cái quá trình làm doanh nghiệp đấy chưa? Cho nên không riêng gì thầy Thái, mà Hòa Thượng nói rất rõ:

- *“Bất báng quốc chủ” - không được nói xấu lãnh đạo;*
- *“Bất tác quốc tặc” - không được làm giặc quốc gia.*
- *“Bất lậu quốc thuế” - không được trốn thuế của nhà nước.*

Bốn cái ‘bất’ rất quan trọng. Và cuối cùng là gì ạ?

- *“Bất phạm quốc chế”.*

Khi bạn lấy trộm của nhà nước như thế, bạn phạm luôn hai cái. Thứ nhất là bạn lấy trộm về thuế, và thứ hai là bạn phạm về quốc chế rồi. Bốn cái bất đấy, bạn phạm hai rồi.

Cho nên cứ quán sát lại từng li từng tí thì càng thấy câu của Lão Cư sĩ Lý Bình Nam nói là vô cùng chính xác: “Một vạn người tu, không lấy một hai người chứng đắc”.

Tôi nói thế các bạn công chức đừng rung đùi nhé. Các bạn công chức, các bạn sẽ trộm được cái gì của nhà nước đây?

Trong Kinh Vô Lượng Thọ, Hòa Thượng giảng, có đoạn về sử dụng tài vật của công như sau:]

Ngày trước tôi thân cận Lão cư sĩ Lý Bình Nam 10 năm. Lão cư sĩ Lý năm xưa nhận chức ở Phụng Tự Quan Phủ, ông là bí thư chủ nhiệm của Phụng Tự Quan Phủ. Bình thường viết thư với bạn bè dùng giấy và

bao thư của quốc gia. Ông dùng giấy và bao thư của quốc gia, nhất định phải báo cáo với quan Phụng Tự:

- Hôm nay, tôi đã viết hết mấy trang giấy viết thư, mấy cái bao thư.

Quan Phụng tự cảm thấy ông nói rất là lôi thôi:

- Ai mà không dùng như vậy. Vì sao mà ông cứ phải lôi thôi như vậy?

Cư sĩ Lý liền nói:

- Tôi là tín đồ Phật giáo, nếu ông không đồng ý, nếu tôi dùng rồi, thì liền phạm giới trộm, nên cần phải báo cáo với ông, ông gật đầu đồng ý thì tôi không phạm giới trộm.

Hiếu quy củ. Năm xưa, tôi có một vị hiệu trưởng già ở Đài Loan, cũng là huynh đệ với tôi, ông cũng là học trò của Lão cư sĩ Lý. Ở Đài Loan ông làm Thứ trưởng Bộ Chánh pháp. Quốc gia cấp cho ông một chiếc xe hơi, trong nhà lắp cho ông một cái điện thoại bàn, nếu không phải việc công thì ông không bao giờ dùng điện thoại công. Nếu không phải là việc nhà nước thì không đi xe công, ông ngồi xe công cộng mà đi. Vì sao vậy? Vì nếu không thì ông phạm giới trộm.

[Các bạn học rồi thì nhiều bạn sẽ nói với tôi là ‘con không lấy giấy của cơ quan nữa’, đúng không ạ?

Vậy thì các bạn có lấy điện thoại của cơ quan không? Không nhé.

Bây giờ tôi hỏi tiếp các bạn một câu, các bạn sẽ vướng này: Bạn có lấy thời gian của cơ quan không? Nhà nước trả tiền cho bạn cái lương. Tuy nhiên trừ trường hợp là trong cái quá trình làm việc, cái lúc đấy rõ ràng là mình có những lúc rỗi rãi, nghỉ ngơi, không có việc. Vậy thì mình có thể tu phước bằng cách là dùng cái thời gian đấy để làm về pháp, hộ pháp. Vì các bạn thường công chức thì có năng lực là máy tính các thứ nhanh thì có thể làm được. Chứ không phải là cuối cùng là lại lấy cái thời gian đấy để thị phi, thì là cuối cùng là bạn phạm giới rồi.]

Ngày nay, ai có thể làm được? [Đấy, Hòa Thượng hỏi câu đấy] Hiện tại chúng ta cầm đến điện thoại thường trụ, cầm lên thì tán gẫu, không

biết là có đến bao nhiêu lời thừa, có phải là bạn đã phạm giới trộm rồi không? Tương lai bạn đi đến vua Diêm La. Vua Diêm La ở nơi đó đều có sổ sách đưa ra ngay trước mặt bạn, bạn không thể chối cãi. Cho nên, vật thường trụ bạn không thể dùng.

[Đây là Hòa Thượng nói ở trong chùa, còn chúng ta là ở các cái cơ quan, rồi các nơi.]

Trên kinh Địa Tạng nói được rất rõ ràng: “Chúng ta ngày ngày đang phạm giới, chính mình hoàn toàn hay không biết, lại cho rằng rất bình thường”.

[Nếu Hòa Thượng không chỉ ra thì chắc tôi đời đời không biết rằng là tôi lấy giấy của cơ quan là ăn trộm, tôi dùng điện thoại cơ quan là ăn trộm, thế rồi tôi dùng thời giờ của cơ quan là ăn trộm. Nếu không phải Hòa Thượng chỉ ra thì ai, ai nói cho chúng ta biết là chúng ta đang phạm tội đây? Không biết! Cứ mặc nhiên phạm tội mà không hề biết.]

Chính mình hoàn toàn không hay biết, cho rằng rất bình thường. Vì sao vậy? Vì mọi người đều làm như vậy, nếu bạn không làm như vậy thì người ta nói là bạn khờ dại.

Vị lão hiệu trưởng đó chính là Châu Bang Đạo. Có rất nhiều người nói ông là kẻ ngốc, nói ông đầu óc là quá ngoan cố, không thể chuyển đổi. Điện thoại của công, vậy sao ông không thể dùng? Cấp cho ông chiếc xe, chẳng phải bảo là ông đừng đi bộ hay sao? Không phải việc công còn phải đi taxi, làm gì có loại người này? Cho nên người ta xem thấy ông là quái vật, rất không bình thường.

[Thôi với người phạm mình quái vật cũng được, nhưng mình vẫn sinh Tây Phương Cực Lạc, thế là được rồi. Bạn nhớ, ở đây các bạn đừng quá cứng nhắc nhé, ví dụ Lão cư sĩ Lý Bình Nam, khi định dùng giấy để viết thư là hỏi xin, nếu đồng ý rồi thì tôi mới dám dùng, nếu không đồng ý thì tôi không dám dùng, bởi vì nếu không đồng ý thì tôi thành trộm cắp. Cho nên nếu bạn hỏi rồi, mà lãnh đạo đồng ý, thì mới được.]

Thế nhưng ở trong Phật pháp ông là bình thường, ở trong pháp thế pháp thì ông không bình thường. *[là pháp thế gian]* Trong Phật pháp thì ông rất bình thường. Chúng ta xem thấy, người trước một đời các Ngài tu hành như thế nào?

Ngày nay, chúng ta tự cho là phải, đây là bạn tự cho là vậy, còn Phật, Bồ Tát không cho là vậy. Trong đây, những đạo lý nhân quả này ai hiểu? Ngày nay chúng ta học Phật là quá lơ là, quá sơ ý. Ta có thể dạy mọi người hay không? Không thể. Tại vì sao không thể? Bạn không thể tiếp nhận. (trích Vô Lượng Thọ giảng giải – Chủ giảng Hòa Thượng Tịnh Không)

[Nếu như mà lời Hòa Thượng nói ra đây tôi gọi là truyền trao lại cho các bạn, nói lại cho các bạn, hoặc là các bạn chấp nhận thì tôi thấy các bạn thiện căn quá.

Còn đây như Hòa Thượng nói: “Ta có thể dạy người hay không? Không thể. Tại vì sao không thể? Vì bạn không thể tiếp nhận, bạn không chịu. Bạn lại bảo: thôi, kể cả tôi chia sẻ pháp này tôi cũng đỡ hơi nốt.]

Tôi muốn dạy bạn, bạn sẽ cho rằng tôi là lão ngoan cố, đầu óc đã lỗi thời. Đây là thời đại gì vậy?

[Đấy, rất muốn dạy nhưng cuối cùng mình thành đồ đỡ hơi. Cái quan trọng nhất không phải đồ đỡ hơi mà họ không nghe. Vậy ba lần mà mình tìm mọi cách rồi mà không được thì mình phải thôi chứ. Nếu bạn cố nữa thì Hòa Thượng bảo là thành là gì ạ? Phan duyên đã đành, đúng lắm rồi. Nhưng mà cuối cùng tự nhiên lại bảo ‘kết oán với người’. Người ta thấy bạn cảm ràm quá. Nói một lần tôi đã không đồng ý rồi, (lại) còn nói lần thứ hai, nói lần thứ ba.

Đấy ạ. Cuối cùng câu của Hòa Thượng là “A Di Đà Phật” thì tôi cũng A Di Đà Phật. Chúng ta kết thúc chánh văn 4 ở đây].

Vâng ạ, thời gian đã hết. Bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai trước khi sang chánh văn 5, chúng ta sẽ cùng nhau ôn tập toàn bộ chánh văn 4.

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính

Là bạn được thân người

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – Xin cảm ơn.
